

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И НАУКЕ

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Идентификациони подаци

Шифра

Име и презиме

Школа

Место

Одељење

IV

Тест за ученике 4. разреда основне школе

СРПСКИ ЈЕЗИК

школска 2010/11. година

свеска

1

Упутство

Пред тобом је свеска са задацима из Српског језика. Није за оцену, али јесте провера знања. Зато је важно да задатке урадиш што боље. Ради озбиљно и покажи шта знаш.

Решаваћеш задатке којима проверавамо твоју вештину читања са разумевањем, писања и знање из књижевности и граматике.

Пажљиво читај сваки задатак да разумеш шта се од тебе тражи и на који начин треба да одговориш! Добро размисли, па тек онда одговори.

Поједине задатке решаваћеш тако што ћеш изабрати један или више понуђених одговора, као у примеру:

- 1.** Којој врсти речи припада подвучена реч у реченици? Заокружи слово испред тачног одговора.

Нина баш лепо прича.

Подвучена реч је:

- а) именица
- б) глагол
- в) придев
- г) заменица

Решење

- а) именица
- б) глагол
- в) придев
- г) заменица

У другим задацима треба да даш краћи одговор, нпр. да напишеш једну или више речи. Одговоре ћеш уписивати на линију, као у примеру:

- 2.** Одакле је преписан следећи одломак, из лирске или епске народне песме?
Одговор напиши на линији.

Што у двору жубор стоји,
Што оно веле?
Јовану се син родио,
Те се веселе.

Овај одломак је из _____ народне песме.

Решење

лирске

Постоје и задаци који захтевају и нешто дужи одговор у неколико реченица. За такве одговоре је одштампано и више линија.

Припреми оловку и гумицу.

ЖЕЛИМО ТИ ПУНО УСПЕХА У РАДУ!

Пажљиво прочитај следећи текст па одговори на питања.

ПАТУЉАК У ЦЕПУ

Док је дечак био мали, волео је да чита бајке о шумским патуљцима. Тако је заволео шуму и њену траву и печурке јер је шумске патуљке увек тражио у трави под печуркама.

Једном се десет шумских патуљака преселило у његове џепове. Патуљцима су џепови личили на тамне шуме, на дубоке бунаре, на камене пећине. У дечаковим џеповима било им је лепо. А кад је дечак приметио да су се у његове џепове уселили шумски патуљци, у џепове је гурао чисте марамице да би патуљци брисали носеве; у џепове је гурао огледалца – да би се ујутру патуљци огледали; а гурао је и кликере – да би се патуљци нечим играли.

А кад би у џепове угурао и руке, чинило му се да га десет патуљака вуче за прсте, да му се они крећу између прстију, да чупкају марамицу, да обрћу кликере, да лупкају огледалца. Зато је волео да дуго шета сам са рукама у џеповима. По томе су одрасли распознавали дечака са патуљцима у џепу од остале деце. А остала деца нису ни била увек потребна дечаку. Имао је он своје патуљке. Одрасли су веровали да дечак много размишља, па га нису ометали у томе јер је то за одрасле значило да је дечак паметан. А дечак је и даље много читао и приликом дугих шетњи са рукама у џеповима препричавао приче својим патуљцима.

Патуљци су волели дечакове џепове и нису хтели да излазе напоље, а могли су лепо да седну на дугмад од капута и посматрају свет. Дечаку се чинило да су овим патуљцима преци били рудари, па да су и они, њихова деца, научили на таму. Зато их није ни позивао да изиђу из џепова.

Али је зато дечак, приликом сваке шетње, уочавао живот око себе и о том животу причао патуљцима. Тако су убрзо патуљци сазнали све о улици и граду у којем је живео дечак.

Он је био једини дечак чији су џепови били увек цели, иако је у њима било много различитих предмета. Дечак се бојао да му патуљци не испадну из поцепаних џепова и зато је мајци редовно доносио панталоне на крпљење. А патуљци су знали да поштују дечакову бригу за њихов стан, па су му често помагали. Нарочито у школи.

Кад би застао у тренутку кад га је учитељ испитивао, дечак би брзо гурнуо руку у џеп и потражио једног од десет патуљака. Ако је девет спавало, десети је увек био на стражи, а ако би и десети патуљак заспао, онда је дечак хватао у џепу било шта што је припадало патуљцима, стиснуо би то прстима и замолио за помоћ.

И увек у таквим тренуцима чинило му се као да чује шапат патуљака:

„Замисли се још мало, још мало дубље се замисли, сети се, ти то знаш“, и заиста, дечак би се сетио и настављао да одговара...

До десете године дечак је у својим џеповима свакога јутра пребројавао патуљке и увек их је било десет. Али, од десете године патуљци су почели да нестају из џепова и у двадесетој години младићу, некадашњем дечаку, остао је само један патуљак из детињства. Тај десети патуљак живео је у џепу младићевом веома дуго и увек га је подсећао на детињство, на бајке и лепе дечје игре. И, кад год би касније, као човек, поразговарао са патуљком из детињства, на његовом лицу би се појавио осмех. Људи су га зато волели.

Променио је некадашњи дечак, сада човек са лепим осмехом, десетине и десетине одела, тамних и светлих, вунених, памучних, пругастих и коцкастих, али је увек у његовом џепу био патуљак детињства.

Да је патуљак увек био с њим, човек је знао и по томе што је за њега у џепу носио чисту марамицу, два до три кључића и још неке ствари. Иначе, да није тог патуљка, џепови би му увек били празни.

Драган Лукић

1. Поред реченица које садрже **тачне** информације из текста напиши знак „+“; а поред реченица које садрже **нетачне** информације напиши знак „-“, као што је започето у примеру.

Пример: Патуљци су волели дечакове џепове.	+
1. Патуљци су решавали задатке уместо дечака.	
2. Дечак је у шетњи пажљиво посматрао живот око себе.	
3. Десети патуљак је дечака увек подсећао на детињство.	
4. Патуљци су са дечаком у шетњи разгледали град.	

2. Како ти се допала ова прича?

Подвучи један од понуђених одговора или напиши на линију неки други одговор (који није понуђен).

1. Прича је занимљива.
2. Прича је досадна.
3. Прича је узбудљива.
4. Прича је неразумљива.
5. Неки други одговор: _____

3. Где су се, у причи, преселили шумски патуљци ?

4. Како је дечак **волео** да проводи време?

Подвуци три тачна одговора.

- играјући се са децом
- размишљајући о патуљцима
- разговарајући са одраслима
- читајући бајке
- лутајући по шуми

5. „Кад би застао у тренутку кад га је учитељ испитивао, дечак би брзо гурнуо руку у џеп и потражио једног од десет патуљака.“

Зашто је дечак тражио помоћ од патуљака?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Зато што су патуљци паметнији.
- б) Зато што се тако осећао сигурније.
- в) Зато што су и патуљци волели да одговарају.
- г) Зато што се тако играо на часу.

6. Прочитај следећи одломак:

„А остала деца нису ни била увек потребна дечаку. Имао је он своје патуљке. Одрасли су веровали да дечак много размишља, па га нису ометали у томе, јер је то за одрасле значило да је дечак паметан. А дечак је и даље много читао и приликом дугих шетњи са рукама у џеповима препричавао приче својим патуљцима.“

Да ли се слажеш да је „препричавати приче патуљцима“ занимљивије од игре са вршњацима?

ДА

НЕ

Образложи свој одговор:

7. Прочитај следећи одломак:

„До десете године дечак је у својим џеповима свакога јутра пребројавао патуљке и увек их је било десет. Али, од десете године патуљци су почели да нестају из џепова и у двадесетој години младићу, некадашњем дечаку, остао је само један патуљак из детињства.“

Зашто су патуљци почели да нестају из дечакових џепова?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) Зато што је дечак порастао и сазрео.
- b) Зато што патуљке није добро пазио.
- v) Зато што је патуљцима било досадно у џепу.
- г) Зато што су патуљцима џепови постали тесни.

8. У неколико различитих пасуса у причи приповедач понавља како се дечаку чинило.

На пример: „А кад би у џепове угурао и руке, чинило му се да га десет патуљака вуче за прсте, да му се они крећу између прстију, да чупкају марамицу, да обрћу кликере, да лупкају огледалца. Зато је волео да дуго шета сам са рукама у џеповима.“

Зашто приповедач понавља „чинило му се“ у причи?

9. Десети патуљак се помиње у причи и пошто је дечак одрастао.

„Тај десети патуљак живео је у џепу младићевом веома дуго и увек га је подсећао на детињство, на бајке и лепе дечје игре. И, кад год би се касније, као човек, поразговарао са патуљком из детињства, на његовом лицу би се појавио осмех. Људи су га зато волели.“

Шта ти мислиш, зашто је касније у животу младићев осмех изазивао љубав код људи?

10. Пажљиво прочитај последње пасусе из текста па одговори на питање у вези са подвученом реченицом.

„Променио је некадашњи дечак, сада човек са лепим осмехом, десетине и десетине одела, тамних и светлих, вунених, памучних, пругастих и коцкастих, али је увек у његовом џепу био патуљак детињства.

Да је патуљак увек био с њим, човек је знао и по томе што је за њега у џепу носио чисту марамицу, два до три кључића и још неке ствари. Иначе, да није тог патуљка, џепови би увек били празни.“

У тексту се каже да је „патуљак детињства“ заувек остао са дечаком. Објасни смисао приповедачевог тврђења „да није тог патуљка, џепови би му увек били празни“, узимајући у обзир целину приче.

11. У ком је **лицу и броју** подвучена заменица у реченици?

Био је он једини дечак чији су џепови били увек цели, иако је у њима било много различитих предмета.

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) 3. лице множине
- б) 2. лице једнине
- в) 3. лице једнине
- г) 2. лице множине

12. Попуни табелу облицима **именица** који недостају:

ИМЕНИЦЕ	
ЈЕДНИНА	МНОЖИНА
сан	
	потоци
цвет	
	патуљци

Прочитај песму па одговори на питања.

ПОЉСКИ ПОТОЧИЋ

То је кончић воде
Што жубори немо

Мали му је извор
А ушће големо.

Попиће га попци
И жеднице траве

Разнеће му мрави
Каменчиће плаве

Тај млаз који хода
Из чисте побуде

Могао би, можда
Пример да нам буде

Кртице га рију
Змија му пут сече

Сви га редом пију
Ал' он ипак – тече.

Добрица Ерић

13. Прочитај песму па одговори на питања.

Како замишљаш поток за који се у песми каже „То је кончић воде/ што жубори немо“?

Заокружи слово испред одговарајућег објашњења.

- а) Широко је и гласно жубори.
- б) Узак је и гласно жубори.
- в) Широко је и нечујно жубори.
- г) Узак је и нечујно жубори.

14. Ова песма може да се тумачи на више начина. На пример, можемо упоредити поток са људским бићем: „Тај млаз који хода/ из чисте побуде.“

Заокружи слова испред три реченице које одговарају смислу ове песме.

Поток је као човек:

- а) који се колеба и одустаје од свог циља
- б) који превазилази потешкоће и препреке
- в) који лагодно проводи читав свој живот
- г) који се повлачи пред већим тешкоћама
- д) који је истрајан и упоран на свом путу
- ђ) који у животу развија своју снагу и дух

15. Заокружи слово испред заповедне реченице.

- а) Толико је занимљива прича о патуљцима!
- б) Ох, како је паметан овај патуљак!
- в) Пронађи и ти свог патуљка!

16. Пред тобом је репертоар позоришта лутака. Одговори на питања испод табеле – тако што ћеш користити податке из табеле.

РЕПЕРТОАР ЗА ЈУН 2011.

ДАН	ДАТУМ	ВРЕМЕ	ПРЕДСТАВА
СУБОТА	6. 6. 2011.	11:00 17:00	ЧАРОВНИ ПАСУЉ УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА
СУБОТА	6. 6. 2011.	11:00 17:00	СНЕЖАНА И СЕДАМ ПАТУЉАКА ПЕПЕЉУГА
СУБОТА	12. 6. 2011.	11:00 17:00	ЦАРЕВ СЛАВУЈ АЛАДИНОВА ЧАРОВНА ЛАМПА
НЕДЕЉА	13. 6. 2011.	11:00 17:00	ТРИ ПРАСЕТА ИВИЦА И МАРИЦА И ОПАКА СТАРИЦА
СУБОТА	19. 6. 2011.	11:00 17:00	ЉУБАВ БЕЛОГ МЕДВЕДА РУЖНО ПАЧЕ
НЕДЕЉА	20. 6. 2011.	11:00 17:00	ЧАРОВНИ ПАСУЉ ЦРВЕНКАПА
СУБОТА	26. 6. 2011.	11:00 17:00	ПЕТАР ПАН ТРИ ПРАСЕТА
НЕДЕЉА	27. 6. 2011.	11:00 17:00	ЦАРЕВ СЛАВУЈ ПЕПЕЉУГА

а) Којим се данима у недељи игра представа „Чаробни пасуљ“?

б) Ког датума можемо погледати представу „Ивица и Марица и опака старица“?

в) Коју представу можеш гледати 26. 6. 2011. у 11:00 часова?
